

IVO TROŠT:

Zamena.

ali Zorko je bil svoji mamici prava pokora, vendar ga je imela rada. Vse je hotel vedeti, vse umeti, kar ni bilo treba, vse imeti, kar ni bilo zanj, vse storiti, česar bi ne smel. Komaj da je zlezal v prve hlače, že je posnemal očeta, kako seka drva, brata, kako prižiga cigarete, sestro, kako pometa, mamo, kako ukazuje v hiši. »Ti moj nepridiprav nagajivil« je zdihovala mamica in opominjala sinka, naj vendar miruje vsaj za hip, za hipec. Zaman! Zorko je hotel z bratom v gozd, z očetom slamo rezat, s sestro na njivo žet in mami pomagat pri kuhi. »Samo tebe da bi kdo gledal neprenehoma! Ali ne vidiš, koliko imam posla?« Tako ga kara mamica in čaka, kaj si poslej izmisli in ukrene kot živo srebro nemirni Zorko. Ni bilo treba dolgo ugibati, ne čakati.

»Mama, mamica, dovoli, prosim, kopat se pojdem. Tamle v luži ob cesti lovi sosedov Ivan žabe. Pomagal mu bom in morda še sam ujamem katero.« Mama odkima, a sinko je ne neha nadlegovati, dokler si ne umisli vsekakor še kaj bolj neprilичnega. Nič nujnejšega mu ne šine v glavo, nego da mora nositi goreče oglje z ognjišča v škaf pod sklednikom v kuhinji. »Hojla! To bo čvrčalo živo oglje v vodi, kakor bi cvrli slanino!« Mama zopet odkima. Ali dečka to ne oplaši. »Samo enkrat, mamica, samo enkrat naj nesem, pa samo en ogelj, en ogeljček v vodo! Prosim! Ne bom se spekel, ne užgal. Boš videla!« Mamica ni hotela tega videti. Niti oči ni dvignila od šivanja. »Samo reci, mamica, prosim! Saj ni težko reči: da! Pojdem takoj in se vrnem, mamica-a-a! Ali čuješ?« Zaman se je trudil deček. Nekaj časa molči, potem pa nadaljuje bolj sam zase: »Kako lepo je mamici na svetu! Kar zapove, se mora zgoditi, kar prepove, se ne sme. Oh, ko bi bil jaz mamica, samo en trenutek mamica.«

Mamica se na glas nasmehne na to modrovanje, a ne reče niti besedice. Zorku je že skoro dolg čas, ker se mama ne pogovarja z njim. »Pa reci kaj drugega, mamica, če nečeš reči: da!«

Mamica se mirno oglasi: »Učiva se štetil!« Zorko se nevoljno namrdne v stran brez odgovora, mama pa nadaljuje: »Imenuj prste na roki! — Dneve v tednu!« Od nikoder glasu. Mama meni, da je sedaj-le vendar trenutek, ko bo miroval njen nagajivi Zorko. Zmotila se je. Deček nadaljuje prejšnji samogovor o sreči dobre mamice, ki naredi, kar hoče, opusti, kar noče, vse najbolje je in najslajše pije in kolikor ji je všeč. »Oh, ko bi bil jaz mamica! Samo pol ure, pol urice da bi bil jaz mamica!«

Nič posebno ni več pazila na dečkovo čenčanje; mudilo se ji je za delom. Šele pozneje, ko je dečko vpil in jo nadlegoval z vpitjem

skoro na uho: »Samo pol urice naj bom jaz mamica! Nič več! Pol urice, mamica! Ali še ne čuješ?« Mamica ga je čula in dejala: »Še prej nego v pol uri bi bil sit mamine sreče, Zorko! Verjemi!«

»Ne, ne, mama. Le poizkušajva!« hiti mali neugnanec.

»Pa poizkušajva! Ali vedi, da boš prej nego v pol urici želel biti sedanji Zorko, pa bo prepozno!«

»Ne bo ne! Le začniva!«

»Jaz sem Zorko, ti pa mamica.«

»Dobro, dobro!« tleskne deček z rokami. Pogleda mamico rado vedno, lice se mu razjasni ob misli na bližnjo srečo: »Sedaj, sedaj moraš ti mene slušati, veš! Ti si Zorko!« zapreti deček mamici s prstom, kakor je često videl prej njo.

»Slušati, kakor je navajen Zorko,« popravlja mama.

»Ne, ne! Sedaj je drugače,« hiti sinko in pomišlja, kako bi si pomagal iz zadrege, zakaj vedel je, da ni slušal mamico nič rad in ne prepogostoma, vendar pristavi: »Sedaj sem jaz mamica.«

»In jaz Zorko,« ponovi ta mirno iznad svojega dela.

»Dovoljujem ti, da greš s sosedovim Ivanom loviti žabe.«

»Nel« je bil kratek odgovor.

»Zapovedujem ti: moraš!«

»Še manj! Ali hočeš, da se sedaj zaženem v jok kakor ti? Ali meniš, da je danes mamica drugačna kot druge dni? Ali je Zorko drugačen? Ali bi ti poznal drugačno mamico? In mamica drugačnega Zorka? Oh, srčno rada, pa ga ni, ni!«

Deček vidi, da je vse izgubljeno, vendar se še poizkuša rešiti: »Na polje pojdi pomagat žet!«

»Ali bi šel ti, ko bi ti ukazala mamica?«

»Prej sem silil, pa si mi branila.«

»Sedaj siliš ti, a brani se — neposlušni Zorko.«

»Pojdi nositi oglje v škaf pod sklednikom.«

»Ali bi šel ti, ko bi ti ukazala?«

»Prej sem silil.« — »A jaz se branim, kakor se povsod upira, kdo? Zorko!«

Dečku silijo solze v oči; hudo se je urezal in ujel.

»Čakaj, no, da ti pomagam,« se nasmeje mati, »pomagam še naprej. Zorko je časih tudi siten. Danes sem jaz Zorko, veš? Zato pa prosim, da mi zašiješ te-le — Zorkove — hlače.« Deček se boječe umakne, ko padejo mami iz rok pred njega njegove še nezakrpane hlače.

»Mamica, sedaj-le pojdi pripravljati večerjo. Oče se vrne z dela, brat iz gozda, sestra z njive in — Zorko bo tudi lačen. Le hiti! Solnce se ozira že po domačih gričih, kakor da se mu mudi spat.«

Zorko zajoče. Mamica pa ne neha: »Treba bo pomolzti kravico, nadojiti telička; tudi pujski se oglašajo in kužek na dvorišču se ozira od prazne sklede. Žuri se, žuri, mamica!«

»Nič več ne maram biti mamica!« zavpije deček ves v solzah. Kako naj vse to izvrši, ko je majhen, ko ne more!

»Oh, mamica, mamica!« zdihuje deček — prejšnji Zorko — in ihti, zakrivaje si lice z maminim predpasnikom. In mama obriše solzne oči svojemu ljubemu nagajivčku. Saj ga slej ko prej srčno ljubi.

Nina, nina . . .

Nina, nina, nina —
bel golobec, črna petelina —
kljunček eden, dva.

Angel božji
zibki v znožji
se smehlja . . .

Nana, nana, nana —
zibka, v zibki Dana.
Kdo je k njej prišel?
Bel golobec, ne grebenček,

angel sam ji nese venček,
okrasi zibel . . .
Nina, nina, nana —
sladko spi že Dana!

Fr. Žgur.

